

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ 2^{ου} ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Σε καθεμιά από τις παρακάτω περιπτώσεις να κυκλώσετε το γράμμα Α, αν ο ισχυρισμός είναι αληθής και το γράμμα Ψ, αν ο ισχυρισμός είναι ψευδής.

Σημείωση: Οι πρώτες 2 ερωτήσεις δεν υπήρχαν σε παλαιότερη έκδοση του σχολικού άρ α

1. Υπάρχει συνάρτηση της οποίας η γραφική παράσταση διέρχεται από τα σημεία Α (1,2) και Β(1,3).

Α Ψ

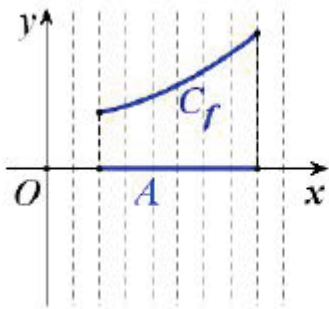
Απάντηση:

Ψ

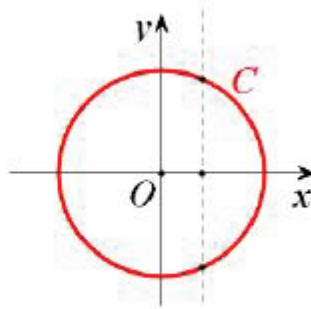
Αιτιολόγηση: Σύμφωνα με τον ορισμό της συνάρτησης κάθε $x \in A$ αντιστοιχίζεται ένα ακριβώς στοιχείο του συνόλου Β. Συνεπώς στο 1 δεν μπορεί να αντιστοιχίζεται και το 2 και το 3,

Υπενθυμίζουμε τι γράφει το βιβλίο Αλγεβρας της Α Λυκείου:

“Επειδή κάθε $x \in A$ αντιστοιχίζεται σε ένα μόνο $y \in \mathbb{R}$, δεν υπάρχουν σημεία της γραφικής παράστασης της f με την ίδια τετμημένη. Αυτό σημαίνει ότι κάθε κατακόρυφη ευθεία έχει με τη γραφική παράσταση της f το πολύ ένα κοινό σημείο (Σχ. α’). Έτσι, ο κύκλος δεν αποτελεί γραφική παράσταση συνάρτησης (Σχ. β’).

Σχήμα α'

Σχήμα β'

2. Οι ευθείες $y = \alpha^2 x - 2$ και $y = -x + 1$ τέμνονται.

Α Ψ

Απάντηση:

Α

Για να τέμνονται πρέπει οι συντελεστές του x (συντελεστές διεύθυνσης) να είναι διαφορετικοί. Πράγματι το α^2 είναι μή αρνητικό για κάθε α οπότε δεν μπορεί να είναι ίσο με -1

1. Αν μία συνάρτηση f είναι γνησίως αύξουσα, τότε η $-f$ είναι γνησίως φθίνουσα.

Α Ψ

Απάντηση:

$x_1, x_2 \in \Delta$ με $x_1 < x_2$ ισχύει: $f(x_1) < f(x_2) \Leftrightarrow -f(x_1) > -f(x_2)$

Άρα η απάντηση είναι Α.

2. Μία γνησίως μονότονη συνάρτηση έχει το πολύ μία ρίζα. Α Ψ

Απάντηση:

Ας ονομάσουμε f την συνάρτηση, ας υποθέσουμε ότι είναι γνησίως αύξουσα. Αν δεν έχει καμία ρίζα η πρόταση ισχύει. Αν έχει μια ρίζα την οποία ας συμβολίσουμε με x_1 τότε $f(x_1) = 0$.

Αφού η f είναι γνησίως αύξουσα, από τον ορισμό

- Για κάθε x του πεδίου ορισμού με $x < x_1$ θα ισχύει $f(x) < f(x_1) = 0$ άρα οι αριθμοί οι μικρότεροι του x_1 δεν είναι ρίζες.

- Για κάθε x του πεδίου ορισμού με $x_1 < x$ θα ισχύει $0 = f(x_1) < f(x)$ άρα ούτε οι αριθμοί οι μεγαλύτεροι του x_1 είναι ρίζες

Αρα το x_1 είναι μοναδική ρίζα.

Παρόμοια σκέψη και για γνησίως φθίνουσα.

3. Υπάρχει γνησίως μονότονη συνάρτηση που διέρχεται από τα σημεία A (1,2), B(2,1) και Γ (3,3).

A Ψ

Απάντηση:

Ψ

Αιτιολόγηση: Και μόνο αν σχεδιάσουμε τα σημεία σε ένα σύστημα συντεταγμένων καταλαβαίνουμε ότι δεν συνιστούν μια διαδοχή σημείων που να ανεβαίνουν ή να κατεβαίνουν οπότε συμπεραίνουμε ότι δεν είναι γνησίως μονότονη.

Αλγεβρικά. Είναι $1 < 2$ και $f(1) = 2 > 1 = f(2)$ άρα δεν μπορεί να είναι γνησίως αύξουσα

Είναι $2 < 3$ και $f(2) = 1 < 3 = f(3)$ άρα δεν μπορεί να είναι ούτε γνησίως φθίνουσα. Αρα δεν είναι γνησίως μονότονη.

Να υπενθυμίσω ότι δεν αρκεί για κάποια x_1 και x_2 να ισχύει η σχέση αλλά για οποιαδήποτε (για κάθε ζευγάρι x_1 και x_2 στο πεδίο ορισμού), έτσι αν υπάρχει ακόμα κι ένα ζευγάρι που δεν ικανοποιεί την συνθήκη τότε δεν είναι γνησίως αύξουσα ή φθίνουσα.

4. Αν μια συνάρτηση f είναι γνησίως φθίνουσα και έχει ρίζα τον αριθμό 1, τότε θα ισχύει $f(0) < 0$. Α Ψ

Απάντηση:

Ψ

Αιτιολόγηση: Αφού έχει ρίζα τον αριθμό 1 θα ισχύει $f(1) = 0$. Επειδή είναι γνησίως φθίνουσα έχουμε ότι αφού $0 < 1$ θα ισχύει $f(0) > f(1) = 0$.

5. Αν μια συνάρτηση f είναι γνησίως μονότονη και η γραφική της παράσταση διέρχεται από τα σημεία $A(1,2)$ και $B(2,5)$, τότε η f είναι γνησίως αύξουσα. A Ψ

Απάντηση:

A

Αιτιολόγηση :

Το ότι η γραφική της παράσταση διέρχεται από το σημείο $B(1,2)$ σημαίνει ότι $f(1)=2$

Το ότι η γραφική της παράσταση διέρχεται από το σημείο $B(2,5)$ σημαίνει ότι $f(2)=5$

Είναι $1 < 2$ και $2 < 5$ δηλαδή $f(1) < f(2)$. Άρα είναι γνησίως αύξουσα

6. Αν η μέγιστη τιμή μιας συνάρτησης f είναι ίση με 1, τότε η εξίσωση $f(x) = 2$ είναι αδύνατη.

A Ψ

Απάντηση:

A

Αφού η μέγιστη τιμή είναι ίση με 1 για κάθε $x \in A$ θα είναι $f(x) \leq 1 < 2$ άρα δεν μπορούμε να έχουμε για κανένα $x \in A$ $f(x) = 2$ δηλαδή η εξίσωση αυτή είναι αδύνατη.

7. Η συνάρτηση $F: [-1,2] \rightarrow \mathbb{R}$ με $f(x) = 3x^2$ είναι άρτια. A Ψ

Απάντηση:

Ψ

Αιτιολόγηση :

Πρέπει πριν απ'όλατο πεδίο ορισμού να είναι «συμμετρικό ως προς 0». Εδώ βλέπουμε ότι το $1,5 \in [-1,2]$ ενώ το $-1,5 \notin [-1,2]$ ή καλύτερα (όπως προτάθηκε από μαθητή το $2 \in [-1,2]$ ενώ το $-2 \notin [-1,2]$) Άρα δεν είναι άρτια.

8. Αν μια συνάρτηση είναι άρτια ή περιττή και έχει ρίζα τον αριθμό ρ , τότε θα έχει ρίζα και τον αριθμό $-\rho$. A Ψ

Απάντηση:

A

Αιτιολόγηση :

Αφού είναι άρτια ή περιττή και ο $-\rho$ θα ανήκει στο πεδίο ορισμού.

Αφού ο ρ είναι ρίζα θα ισχύει $f(\rho)=0$.

Άρα αν η f είναι άρτια έχουμε: $f(-\rho) = f(\rho) = 0$ δηλαδή και ο $-\rho$ είναι ρίζα

Αν η f περιττή $f(-\rho) = -f(\rho) = -0 = 0$ δηλαδή και σε αυτή την περίπτωση ο $-\rho$ είναι ρίζα.

9. Αν μία συνάρτηση f είναι άρτια, τότε η f δεν είναι γνησίως μονότονη. A Ψ

Απάντηση:

A

Αιτιολόγηση :

Εστω $x \in A$ με $x > 0$. Τότε $-x < 0$. Δηλαδή $-x < x$ και αν ήταν γνησίως αύξουσα θα έπρεπε $f(-x) < f(x)$ ενώ αφού είναι άρτια γνωρίζουμε ότι ισχύει $f(-x) = f(x)$

Παρόμοια απορρίπτεται και η περίπτωση να είναι γνησίως φθίνουσα.

Αρα δεν μπορεί να είναι γνησίως μονότονη.

10. Αν μία συνάρτηση f είναι άρτια, τότε η $-f$ είναι περιττή. A Ψ

Απάντηση:

Ψ

Αιτιολόγηση :

Γραφικά

Το διαπιστώνουμε αν θεωρήσουμε την γραφική παράσταση μιας άρτιας για παράδειγμα της $f(x) = x^2$. Η $-f$ έχει γραφική παράσταση την συμμετρική της γραφικής παράστασης της f ως προς τον άξονα $x'x$. Το «καθρέπτισμά της» θα λέγαμε ως προς των $x'x$. Αρα είναι πάλι άρτια

Αλγεβρικά

Αφού είναι άρτια για κάθε $x \in A$ θα είναι $-x \in A$ που αποτελεί και τμήμα του ορισμού της περιττής.

Αφού είναι άρτια για κάθε $x \in A$ έχουμε:

$f(-x) = f(x) \Rightarrow -f(-x) = -f(x) \Rightarrow (-f)(-x) = (-f)(x)$ άρα και η $-f$ είναι και αυτή άρτια.